

Møteprotokoll

Mellomkirkelig råd 2024-2028

Møtedato: 25.11.2025 kl. 10:00
Møtested: Oslo, 25.-26. november 2025
Arkivsak: 24/00991

Til stede: Kristine Sandmæl (leder)
Inga Stoveland Dekko
Kari Mangrud Alvsvåg
Oddny Irene Miljeteig
Anne Cecilie Kaltenborn
Øyvind Haraldseid (dag 2)
Jeffrey Huseby
Helge S. Gaard
Pål Kristian Balstad
Olav Fykse Tveit
Petter Wille

Møtende
varamedlemmer: Gaute Norbye (dag 1)

Forfall: Kjetil Fretheim, Ingeborg Midttømme, Anna Riksaasen-Oseko,
Mette Anti Gaup

Fra sekretariatet: Einar Tjelle, Beate Fagerli, Berit Hagen Agøy, Helge Nylenna,
Wenche Fladen Nervold

Protokollfører: Einar Tjelle/ Wenche Fladen Nervold

SAKSLISTE		
Godkjenning av innkalling og saksliste		
29/25	Innkalling og saksliste Mellomkirkelig råd 25.11.2025	
Protokoller		
30/25	Protokoll - Møte i Mellomkirkelig råd 11.09.2025	
Orienteringssaker		
31/25	Orienteringssaker MKR 25-26.11.25	
32/25	Referatsaker MKR 25-26.11.25	
Nytt fra den verdensvide kirke		
33/25	Nytt fra Det lutherske verdensforbund (LVF) og søsterkirker	
34/25	Nytt fra den verdensvide kirke - Kirkenes verdensråd (KV)	
35/25	Nytt fra den verdensvide kirke - CEC, CCME, CPCE	
36/25	Norges Kristne Råd	
Saker til behandling		
37/25	Ungdom, dialog og økumenikk	
38/25	Sri Lanka - hva nå?	
39/25	Ukraina og kirkelig solidaritet	
40/25	Klimaoppfølging og "Dråper av håp"	
41/25	Nytt fra religions- og livssynsdialoger (MKR nov 25)	
42/25	Oppnevning av representanter til Sjømannskirkens generalforsamling perioden 2026-2028	
43/25	Gjenoppnevning av leder i Menneskerettighetsutvalget (MRU) 2026-27	
44/25	Valg av leder i KISP og ny repr fra KN	
45/25	Uttalelse - Fred, rettferdighet og menneskeverd i en urolig tid	

Godkjenning av innkalling og saksliste

29/25 Innkalling og saksliste Mellomkirkelig råd 25.11.2025

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Mellomkirkelig råd 2024-2028	25.11.2025	29/25

Mellomkirkelig råd 2024-2028s vedtak

Innkalling og saksliste for møte i Mellomkirkelig råd 25.-26.11.2025 ble godkjent.

Protokoller

30/25 Protokoll - Møte i Mellomkirkelig råd 11.09.2025

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Mellomkirkelig råd 2024-2028	25.11.2025	30/25

Mellomkirkelig råd 2024-2028s vedtak

Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 11.09.2025 ble godkjent.

Orienteringssaker

31/25 Orienteringssaker MKR 25-26.11.25

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Mellomkirkelig råd 2024-2028	25.11.2025	31/25

Møtebehandling

- Einar Tjelle orienterte om arrangementer knyttet til deportasjonsdagen.
- Helge S. Gaard informerte fra SMM-organisasjonene, og utfordrende situasjoner i samarbeidsland, med vekt på Mali og Madagaskar
- Jeffrey Huseby orienterte fra Sjømannskirkens arbeid.
- Øyvind Haraldseid orienterte fra Bibelselskapet og endringer i Verbum forlag.
- Berit Hagen Agøy orienterte fra sannhets- og forsoningsarbeidet.
- Det ble minnet om et nytt Kairosdokument fra kristne palestinere.
- Wenche Fladen Nervold orienterte fra FNs 80. generalforsamling.

- Det ble orientert om biskopenes unnskyldning til skeive.
- Preses orienterte fra fredskonferansen i regi av St. Egidio i Roma.
- Anne Cecilie Kaltenborn orienterte fra Kirkens Nødhjelp.

Mellomkirkelig råd 2024-2028s vedtak

Mellomkirkelig råd tar sakene til orientering.

32/25 Referatsaker MKR 25-26.11.25

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Mellomkirkelig råd 2024-2028	25.11.2025	32/25

Møtebehandling

Protokoll – Møte i Kirkerådet 18.-19.09.2025

Protokoll – Ungdommens kirkemøte 03.-06.10.2025

Protokoll – KISP-møte 10.11.2025

Referat fra møte i Menneskerettighetsutvalget (MRU) 27.10.2025

Mellomkirkelig råd 2024-2028s vedtak

MKR tar sakene til orientering.

Nytt fra den verdensvide kirke

33/25 Nytt fra Det lutherske verdensforbund (LVF) og søsterkirker

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Mellomkirkelig råd 2024-2028	25.11.2025	33/25

Mellomkirkelig råd 2024-2028s vedtak

1. Mellomkirkelig råd takker vennskapsmenigheter og enkeltpersoner for økonomisk støtte til Den palestinske søsterkirken ELCJHL
2. Mellomkirkelig råd gir en positiv tilslutning til at Den norske kirke kan være vertskap for en mulig europeisk lederkonsultasjon i 2027.
3. Mellomkirkelig råd tar saken for øvrig til orientering

34/25 Nytt fra den verdensvide kirke - Kirkenes verdensråd (KV)

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Mellomkirkelig råd 2024-2028	25.11.2025	34/25

Møtebehandling

Stephanie Dietrich, leder av kommisjonen «Faith and Order», orienterte fra Kirkenes Verdensråds sjette Faith and Order-konferanse i Egypt i oktober, hvor Nikea-jubileet ble feiret.

Mellomkirkelig råd 2024-2028s vedtak

1. Mellomkirkelig råd tar saken til orientering.
2. Mellomkirkelig råd ber om at uttalelsen fra Faith and Orders 6. verdenskonferanse oversettes til norsk og gjøres tilgjengelig for et bredt publikum.

35/25 Nytt fra den verdensvide kirke - CEC, CCME, CPCE

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Mellomkirkelig råd 2024-2028	25.11.2025	35/25

Mellomkirkelig råd 2024-2028s vedtak

1. Mellomkirkelig råd tar sakene til orientering.
2. Mellomkirkelig råd ber sekretariatet særlig følge opp unges deltakelse i de europeiske, økumeniske organisasjonene og dialogene.

36/25 Norges Kristne Råd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Mellomkirkelig råd 2024-2028	25.11.2025	36/25

Møtebehandling

Kristine Sandmæl orienterte fra styremøtet i Norges Kristne Råd. Endelig protokoll ettersendes.

Mellomkirkelig råd 2024-2028s vedtak

Mellomkirkelig råd tar saken til orientering, og ber sekretariatet notere innspill fra samtalen.

Saker til behandling

37/25 Ungdom, dialog og økumenikk

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Mellomkirkelig råd 2024-2028	25.11.2025	37/25

Møtebehandling

Mellomkirkelig råd drøftet særlig hvordan unge kan involveres mer i dialog- og økumenikk-arbeid og kom med konkrete innspill til hvordan dette kan gjøres.

Mellomkirkelig råd 2024-2028s vedtak

- 1) Mellomkirkelig råd ber Kirkerådet om å ta økumenikk og dialog med inn i satsingen på unge og unge voksne i hele landet.
- 2) Mellomkirkelig råd ber om at følgende punkter prioriteres:
 - a. Kompetansebygging om dialog for ungdom som er medlemmer av kirkelige råd og utvalg – i samarbeid med Den norske kirkes ungdomsutvalg (DnkU), Avdeling for kirke og samfunn og kirkelige dialogsentre
 - b. Kompetansebyggingsreise om økumenikk til Genève eller Uppsala (i samarbeid mellom Mellomkirkelig råd og Den norske kirkes ungdomsutvalg)
 - c. Styrket deltakelse og veiledning av unge fra Den norske kirke som er med i Norges kristne råd og i Samarbeidsrådet for tros og livssynssamfunn (STL)-sammenhenger
 - d. Styrket deltakelse av unge fra Den norske kirkes ungdomsutvalg i Mellomkirkelig råds kontaktgrupper
 - e. Deltagelse på Kirkenes verdensråds «Ecumenical Formation Seminar»
 - f. Styrke informasjon og kontakt med læresteder og studenter
 - g. Øke innsatsen for unge i religionsdialog og økumenikk lokalt

38/25 Sri Lanka - hva nå?

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Mellomkirkelig råd 2024-2028	25.11.2025	38/25

Møtebehandling

Tidligere generalsekretær Stig Utnem orienterte om sitt mangeårige engasjement på Sri Lanka. Utnems bok «Make Room for Hope» ble lansert, og gir et historisk overblikk over Mellomkirkelig råds solidaritetsarbeid på Sri Lanka. Arbeidet har involvert blant annet MF, Caritas, Kirkenes verdensråd og lokale srilankiske miljøer i Norge, og en viktig samarbeidspartner er NCCSL, det kristne rådet på Sri Lanka.

Utnem la også frem et notat med forslag til oppfølging av arbeidet, som ble utgangspunkt for samtalen.

Mellomkirkelig råd 2024-2028s vedtak

1. MKR takker Stig Utnem for hans mangeårige engasjement for fred, forsoning og dialog på Sri Lanka.
2. MKR ønsker å fortsette arbeidet for fred, forsoning og dialog på Sri Lanka, og ber sekretariatet utarbeide en sak med utgangspunkt i samtalen i rådet, med følgende innspill til veien videre:
 - a) Religiøst motivert majoritetspolitikk er svært reell og bør studeres og diskuteres i Mellomkirkelig råd, gjerne sammen med representanter fra andre asiatiske land, og med lærestedene.
 - b) Teologisk arbeid med religionsmøte i Asia er interessant for Mellomkirkelig råd, og et samarbeid med MF kan være aktuelt.
 - c) Norges kristne råd har erfaringer med å oppta medlemmer fra ny-evangelikale og karismatiske grupper og menigheter. Denne problematikken er veldig utfordrende akkurat nå for NCCSL, og kan være interessant å koble NKR på.
 - d) Når det gjelder samarbeid med katolikkene kan det knyttes til samarbeidet mellom de to biskopene i Oslo og deres bispedømmer, hvor Sri Lanka kan være et tema. I denne relasjonen kan det f.eks. være aktuelt å arrangere felles forbønns gudstjenester for Sri Lanka.
 - e) Mellomkirkelig råd bør være realistiske når det gjelder hvor mye samarbeid det vil bli mellom NCCSL og Caritas Sri Lanka, selv om noen positive skritt er tatt.
 - f) Ivre for at Dialog Forum inkluderes i Sri Lanka nettverksgruppe
 - g) Det bør tas høyde for økonomiske egenandeler til prosjekter Dnk er samarbeidspartner i på Sri Lanka.

39/25 Ukraina og kirkelig solidaritet

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Mellomkirkelig råd 2024-2028	25.11.2025	39/25

Møtebehandling

Preses Olav Fykse Tveit orienterte om reisen i høst, sammen med generalsekretær i Mellomkirkelig råd og andre kirkeledere til Ukraina. Han beskriver hvordan fire år med krig i Ukraina har ført til store lidelser og har enorme omkostninger. I en krisesituasjon er kirkens rolle og den religiøse identiteten ekstra viktig for befolkningen.

Krigen har også en kirkelig dimensjon, som både er religiøs og maktpolitisk. Kirkenes verdensråd står overfor et dilemma om hvordan man skal forholde seg til Den russisk ortodokse kirken.

Norges kristne råd har vært vertskap for gjenbesøk av ukrainske kirkeledere. De uttrykte tydelig hvor mye dette betyr for dem. Både Kirkens Nødhjelp, Bibelselskapet og Norges kristne råd er sentrale i arbeidet med Ukraina.

Mellomkirkelig råd 2024-2028s vedtak

1. Mellomkirkelig råd tar rapporten fra reise til Ukraina til orientering, og anser at Den norske kirke er forpliktet til et videre engasjement for og støtte til kirkene i Ukraina
2. Mellomkirkelig råd tar uttalelsene fra de nordiske ledende biskopene til orientering
3. Mellomkirkelig råd ber sine representanter i Kirkenes verdensråds organer om å påskynde prosessen rundt Kirkenes verdensråd-medlemskap for Den ortodokse kirken i Ukraina og be Kirkenes verdensråd om en kritisk tone i møte med Den russisk-ortodokse kirkens teologiske krigsretorikk.
4. Mellomkirkelig råd takker Norges Kristne Råd, Kirkens Nødhjelp og Bibelselskapet for viktig engasjement i og med Ukraina, og utfordrer Kirkens Nødhjelp til å jobbe tettere med kirkene i Ukraina.
5. Mellomkirkelig råd ber generalsekretær i samråd med Norges kristne råd, Digni og andre se om det er mulig å støtte traumearbeidet til Trauma Healing Institute.
6. Mellomkirkelig råd takker for og anerkjenner menighetenes forbønn for fred, samarbeid med ukrainere i Norge og støtte til organisasjoner som jobber i Ukraina
7. Mellomkirkelig råd ber biskopene fortsatt være åpne for og tilskynde lokalt økumenisk samarbeid med ukrainere i Norge og være fleksible for lån/utleie av kirker der det er behov og naturlig

40/25 Klimaoppfølging og "Dråper av håp"

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Mellomkirkelig råd 2024-2028	25.11.2025	40/25

Møtebehandling

Kirkens Nødhjelps utstilling «Dråper av håp» ble åpnet i Kirkens hus, under møtet.

Mellomkirkelig råd pekte på viktige områder Bispemøtet bør vurdere å ta opp i sak om klima:

- Kirkenes verdensråds økumeniske tiår (2025-2035) for klima og miljø
- Innspill fra Ungdommens kirkemøte og Komiteen for internasjonale spørsmål (KISP)
- Oppfølging av tiltak i Kirkemøtesak 15/21: «Mer himmel på en truet jord - Den norske kirkes arbeid med klima, miljø og bærekraft mot 2030»
- KI og ressursbruk
- Koordinering med arbeidet i Det lutherske verdensforbund (LVF) og ACT Alliance
- Menneskerettigheter (f.eks urfolks rettigheter) kontra grønn energi

Mellomkirkelig råd 2024-2028s vedtak

1. Mellomkirkelig råd takker for orienteringene fra Kirkens nødhjelps arbeid i Pakistan, fra klimatoppmøte COP30 i Brasil og for muligheten til å se utstillingen «Dråper av vann»
2. Mellomkirkelig råd ber administrasjonen ta med innspillene i arbeid med en sak til Bispemøtet.

41/25 Nytt fra religions- og livssynsdialoger

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Mellomkirkelig råd 2024-2028	25.11.2025	41/25

Møtebehandling

Rådet fikk en presentasjon av *Regjeringens strategi for et livssynsåpnet samfunn 2025 - 2030*.

- Rådet merket seg av 70 % av befolkningen er medlemmer i et kirkesamfunn, og at svært få er medlemmer i andre religiøse trossamfunn (til sammen inkl. islam ca. 4 %).
- Det trengs mer kunnskap om den 1/4 av befolkningen som står uten tilknytning til et tros – eller livssynssamfunn.
- Den norske kirke må finne sin rolle som majoritetsstemme i et livssynsåpent samfunn gjennom diakonalt og samfunnsbyggende arbeid i fellesskap med andre.
- MKR vil følge Kirkerådets arbeid med en strategi for Den norske kirke og det livssynsåpne samfunnet.

Kirken i det livssynsåpne samfunnet:

- De kirkelige dialogsentrene gjør en veldig god jobb og bør bli bedre integrert i den kirkelige organisasjonsstrukturen.
- Dialogarbeidet er viktig for kirkens omdømme, og det er viktig at kirken driver dialogarbeid.

- Det er et problem at gravferdsbyråene i økende grad tilbyr livssynsåpne seremonirom og dermed også overtar hele gravferden.
- Bispemøtet bærer de nærmere på bruen av kirkebygget ut fra perspektivet «ta i mot vår neste»
- Kirken må bli tydeligere i å synliggjøre Den norske kirkes helt unike kapasitet i arbeid med beredskap. Myndighetene må forvente mer av Den norske kirke. Det er et Oslo-fenomen at mange andre tros – og livssynssamfunn er aktive.
- Holdningen til skolegudstjenester er i endring, nå ønsker mange ordførere skolegudstjenester, kanskje som ledd i en «nasjonal-romantisk» tradisjon.
- Ordføreren har ikke berøringsangst for religion, men foretar en «risikovurdering».

Mellomkirkelig råd 2024-2028s vedtak

Mellomkirkelig råd takker for orienteringene og forplikter Den norske kirke til å fortsette det gode arbeidet for det livssynsåpne samfunn i samarbeid med de kirkelige dialogsentrene, Dialogforum Østfold og STL.

Mellomkirkelig råd vil fortsette det internasjonale engasjementet gjennom European Council of Religious Leaders/Religions for Peace og andre internasjonale organisasjoner i samarbeid med Bispemøtet og Kirkerådet.

42/25 Oppnevning av representanter til Sjømannskirkens generalforsamling perioden 2026-2028

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Mellomkirkelig råd 2024-2028	25.11.2025	42/25

Mellomkirkelig råd 2024-2028s vedtak

Mellomkirkelig råd foreslår for Kirkerådet å oppnevne følgende representanter til Sjømannskirkens generalforsamling 2026-2028:

1. Leder i Kirkerådet. Vara: Nestleder i Kirkerådet
2. Direktør i Kirkerådet, Vara: Assisterende direktør
3. Generalsekretær for Mellomkirkelig råd. Vara: Stedfortreder for MKRs generalsekretær (Wenche Fladen Nervold)
4. Nestleder i Mellomkirkelig råd (Kjetil Fretheim). Vara: Oddny Miljeteig (MKR)
5. Representanter fra Den norske kirkes ungdomsutvalg: Aurora Strand Botnermyr. Vara: Janikke B Johannessen (vara)

43/25 Gjenoppnevning av leder i Menneskerettighetsutvalget (MRU) 2026-27

Behandlet av	Møtedato	Saknr
--------------	----------	-------

1 Mellomkirkelig råd 2024-2028	25.11.2025	43/25
--------------------------------	------------	-------

Mellomkirkelig råd 2024-2028s vedtak

Mellomkirkelig råd gjenoppnevner Petter Wille som leder for Menneskerettighetsutvalget i perioden 2026-2027

44/25 Valg av leder i KISP og ny representant fra Kirkens Nødhjelp

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Mellomkirkelig råd 2024-2028	25.11.2025	44/25

Mellomkirkelig råd 2024-2028s vedtak

1. Mellomkirkelig råd gjenoppnevner Pål Kristian Balstad som leder av Komiteen for internasjonale spørsmål (KISP) for 2026-2027
2. Mellomkirkelig råd godkjenner Kirkens Nødhjelps forslag om Kristina Rødahl som ny representant i Komiteen for internasjonale spørsmål (KISP) for 2026-2027

45/25 Uttalelse «Fred, rettferdighet og menneskeverd i en urolig tid»

Mellomkirkelig råd 2024-2028s vedtak

Mellomkirkelig råd kom med følgende uttalelse:

Fred, rettferdighet og menneskeverd i en urolig tid

Nå er menneskerettighetene og folkeretten i spill. Krigene i Sudan, Ukraina og Palestina er eksempler på hvordan krigens regler undergraves og menneskeverdet foraktes. Geopolitiske spenninger, svekket demokrati og framveksten av autoritære regimer, gir grunn til dyp uro. Også ny våpenteknologi og økt risiko for bruk av atomvåpen fører til nye humanitære, etiske og juridiske utfordringer.

Dette må vi som kirke og samfunn svare på. Folkeretten representerer standarder som uttrykker kristne verdier. Jesu ord om fred, nestekjærlighet og fiendekjærlighet står sentralt i kristen etikk og er en radikal forpliktelse også i dag. Kirkelig fredsarbeid står imot maktmisbruk og urett. Vi insisterer på forsoning, rettferdighet og håp, også når det koster.

Når vi løfter fram kjærlighet og forsoning, kan vi ikke stille oss likegyldige til folkerettsbrudd og klimaødeleggelser. Vi aksepterer heller aldri våpen som kan utrette alt liv. Skal vi som kirke være tro mot vårt kall, må vi sette menneskeverdet og skaperverket over nasjonale og økonomiske interesser.

En regelstyrt verdensorden bidrar til forutsigbarhet og rettferdighet og til å unngå at det blir den sterkestes rett som råder. Når FN nå markerer 80 år, understreker vi behovet for et sterkt FN og et forpliktende multilateralt samarbeid.

Sammen må vi, som kirke og samfunn:

- Forsvare folkeretten: Fortsette å være en tydelig stemme for samarbeid, dialog og en regelstyrt verdensorden. Uten felles regler råder den sterkeste rett.
- Verne om liv og menneskeverd: Norge må slutte seg til FNs atomvåpenforbud, og gå foran i arbeidet med å utvikle konvensjoner som sikrer at det alltid er menneskelige beslutningstakere som holdes ansvarlig for all bruk av våpenmakt.
- Være modige og sannferdige: Være selvkritiske, og ta oppgjør med dobbeltmoral. Vi må ta tydelig avstand fra fiendtlig retorikk, misbruk av religion og manglende respekt for internasjonale avtaler.
- Fastholde håpet om fred: Fortsette å be og arbeide for forsoning og rettferdighet. Fred er mulig!